

ZAŠTIĆENA PRIRODNA DOBRA

DELIBLATSKA PEŠČARA

„Čovek zbilja nije gospodar prirode, ali se katkad zaluđuje da jeste, ili bolje rečeno, priroda se pretvara da mu se pokorava. Ona to čini samo dok njoj godi. A ja sam, priznajem, rob prirode. Obični miris snega može da me odvede daleko u polje kao da me vodi na lancu. Ja sam voljni rob samoće. Iz njene tamnice samo bih retko izlazila. Rob sam šumova, žubora, sunčevih rođenja. U mreže mesečine nalećem kao leptirica na plamen. Ali, istina je i to, kad i priroda želi da me silom pokori, protivim se. Prkosim njenim nasilničkim stanjima. Samo mi je borba s njom daleko slađa nego borba sa ljudima.“

Desanka Maksimović

UVOD

Usvajanje savremenih znanja o životnoj sredini i prostornom planiranju, je jedan od najvažnijih preduslova svršishodnog opstanka živog sveta na našoj planeti povišenja životnog standarda svih društvenih zajednica. Bez poznavanja uzočno posledičnih veza i odnosa u sistemu čovek –priroda ili još konkretnije čovek-društvo-tehnika-tehnologija-životna sredina, nema pravih osnova za planiranje sadašnjih i budućih aktivnosti u prostoru. a čini se da je ljudska moć delovanja u životnoj sredini i nad životnom sredinom neograničena, ali ako nije planska, naučno osnovana, konkretnoj sredini i problematice primerena, izaziva višestruke negativne posledice čije je saniranje mnogo skuplje i neizvesnije od planiranja koje prethodi akcijama na terenu.

1. ŽIVOTNA SREDINA

atmosfera(vazdušni sloj);

hidrosfera(vodeni sloj);

litosfera(sloj zemljишta i stena);

zemljишte;

organizmi

Svaki od ovih elemenata povezan je jedan sa drugim ali se radi lakšeg registrovanja i praćenja promena oni posmatraju odvojeno.

2. EKOLOGIJA

NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA.....

<http://sr.wikipedia.org/w/index.php?title=%D0%A5%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%83%D0%BA%D0%B0&action=edit&redlink=1>" lo "Holistička nauka (stranica ne postoji)" holistička nauka i da objedinjuje tradicionalne nauke koje, na taj način, postaju njene subdiscipline i sve zajedno omogućavaju daljnji razvoj ekologije.

Zaštićeni i planiranje životne sredine su procesi koji privlače pažnju naučnika. Činjenica je da izvorne životne sredine ima sve manje, a degradiranih prostora sve više. Klima, hidrografski objekti, reljef, zemljишte, biljni i životinjski svet, čovek, društvo, tehnika i tehnologija, određuju karakteristike ekosistema. Među velikanim prirodnim naukama koje su se negovale u Srbiji, posebno mesto pripada Siniši Stankoviću. Dobar poznavalač dela Čarlsa Darvina postavio je temelje naučne ekologije tvrdeći da bez naučnog poznavanja pojava, procesa i odnosa u životnoj sredini, posebno u njenim složenim ekosistemima, nema planiranih, praktičnih akcija na terenu. Smatrao je da je potrebno uvek polaziti od činjenice da se ekonomski rast, stagnacija ili destrukcija svih ljudskih delatnosti, dešavaju na odeljenom prostoru. U svojim delima ukazivao je da površina naše planeta nije gola fizička kategorija, već životni prostor u kome svako razmnožavanje, svako rastenje, znači pokret, a svaki pokret živih bića znači osvajanje prostora koji nije neograničen. Između života i prostora postoji protivurečnost a gotovo sve što važi za živa bića u celini važi i za čoveka i ljudsko društvo. Sudbina ljudskog društva je da zavisi od prostornih odnosa.

...

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com